

10 JAAR VVKV

Ina in 't Veld-Rentier was voorzitter bij oprichting (1994) van de VVKV tot 2001.

Haar is gevraagd haar gedachten over 10 jaar VVKV op papier te zetten in de vorm van dit artikel.

Inleiding

Tien jaar VVKV, waarvan ik (mede) aan de wieg heb mogen staan, is een bijzondere ervaring. Deels omdat ik vanaf de zijlijn de ontwikkelingen nog steeds met zeer grote belangstelling volg en deels omdat ik er voor mijn gevoel nooit van loskom, het blijft een beetje "van mij".

Tien jaar VVKV betekent dat er sinds 10 jaar op een georganiseerde wijze een bijdrage wordt geleverd aan de verpleegkundige zorg voor kinderen.

Historie

Tien jaar VVKV is eigenlijk een professionele voortgang van een proces dat vele jaren daarvoor in gang is gezet. Al sinds 1928 is de zorg voor zieke kinderen erkend als een apart deskundigheidsgebied. De Verpleegkundige Vervolgopleiding Kinderverpleegkunde bestaat al 76 jaar!

Tien jaar VVKV betekent het eind van de Stichting Landelijke Werkgroep Kinderverpleegkundigen (SLWK), één van de initiatiefnemers van de oprichting van de VVKV. Sinds 1975 was deze werkgroep actief op het gebied van het organiseren van kinderverpleegkundige symposia en het uitgeven van een bulletin met beroepsinhoudelijke informatie. Eind jaren tachtig startte binnen de SLWK de eerste discussie om te komen tot afstemming van activiteiten en samenwerking op kinderverpleegkundig gebied. Een eerste inventarisatie werd gemaakt. Het eerste geluid werd enthousiast ontvangen; behoud van de identiteit stond echter op de voorgrond. Diverse verenigingen en werkgroepen (vaak aangesloten bij hun "volwassen" beroepsorganisatie) vertegenwoordigden een deelgebied van de kinderverpleegkunde, belangrijk, maar helaas erg versnipperd. Veel discussie was nodig, maar het belang van samenwerking, van één gezicht naar buiten werd steeds duidelijker. De eer-

ste samenwerking kwam tot stand en resulteerde in een gezamenlijk symposium en de uitgave van het eerste landelijke functieprofiel (het huidige beroepsdeelprofiel) van de kinderverpleegkundige (november 1993).

Het duurde nog tot de vergadering van 29 september 1994, toen de vereniging een feit werd. Annemieke Pacilly (vice-voorzitter) en Jacqueline Knoll (penningmeester) waren die dag bij de notaris geweest en de statuten van de oprichting waren vastgesteld. En op 8 december 1994 was het zover: de eerste Algemene Ledenvergadering van de VVKV en we hadden 84 leden!

Doelstelling VVKV

Tien jaar VVKV is een beroepsvereniging die in 10 jaar is gegroeid tot één van de grootste beroepsorganisaties voor gespecialiseerde verpleegkundigen en enige trots is op haar plaats. De doelstellingen toen geformuleerd, zijn momenteel nog zeer actueel. Nog steeds is de VVKV bezig een "bijdrage te leveren aan het realiseren van optimale verpleegkundige zorg voor kinderen," nog steeds is de "bewaking van de kwaliteit van de opleiding tot kinderverpleegkundige" een belangrijke taak. En tenslotte de laatste doelstelling: "de wettelijke registratie van de kinderverpleegkundigen", is nog steeds een hekel punt. Ouders én hun kinderen kunnen nog steeds geen register raadplegen om na te gaan of de kinderverpleegkundige die voor hun kind zorgt ook werkelijk over de vereiste vaardigheden beschikt! Kinderverpleegkundigen ben je nog steeds voor je leven, ook al oefen je het vak al jaren niet meer uit!

Vrijwilligers

Tien jaar VVKV, is tien jaar ploeteren in huiskamers en achter privé computers: "Liefdewerk-oud-papier". Ondanks de oprichting van de AVVV en de toenemende professionalisering van de organisatie zijn de omstandigheden waaronder huidige bestuursleden hun werk moeten doen nog weinig veranderd. Het is nog steeds investeren van veel privé-tijd! Idealisme is een belangrijke drijfveer om actief te zijn binnen een beroepsvereniging (hoewel het ook niet onwaardig staat op je CV).

VVKV EN KIND EN OUDERS

Tien jaar VVKV, wat heeft het ons, maar vooral wat heeft het het (zieke) kind opgeleverd? Veel, denk ik. Momenteel ben ik werkzaam in de ouderenzorg en als ik de huidige situatie in de ouderenzorg vergelijk met de situatie in de kinderverpleging dan doen de kinderverpleegkundigen het nog niet zo slecht. Natuurlijk zullen zij zelf altijd vinden dat het beter kan en dat moet ook! Maar één van de belangrijkste dingen die ik van de kinderverpleegkunde geleerd heb, is dat je geen goede kinderverpleegkundige kunt zijn zonder het kind centraal te stellen. Dat klinkt voor de kinderverpleegkundigen misschien als een open deur, maar als alle verpleegkundigen, in welke setting dan ook, hun patiënt/cliënt centraal zouden stellen dan zou de verpleegkundige zorg er veel beter uitzien. Sinds drie jaar ben ik werkzaam in een verpleeghuis en merk ik dat er weinig veranderd is in de volwassenzorg, de organisatie staat centraal, de verzorgende/verpleegkundige en haar werkzaamheden en niet de

cliënt! Dat is voor kinderverpleegkundigen ondenkbaar, het uitgangspunt van de zorg is het kind en zijn ouders. En zo hoort het ook. Telefonisch spreekuur bij volwassenen wordt alleen toegepast als de dokter tijd moet inhalen, bij kinderen omdat het kind dan niet nog eens voor "niets" naar het ziekenhuis hoeft. Is opname niet noodzakelijk dan ook niet doen, waar is de poliklinische functie het grootst: bij kinderen! En zo hoort het ook.

Terwijl ik dit schrijf hoor ik op het nieuws dat het bestrijden van pijn tot een recht voor de patiënt moet worden verklaard, binnen de kinderverpleegkunde passen we dat recht al jaren toe! Zorgen voor (zieke) kinderen is niet mogelijk zonder het kind centraal te stellen en dat is tevens de kracht van de VVKV en een belangrijke reden voor succes. Investeren in de zorg voor (zieke) kinderen en niet in de organisatie. Zeker de eerste jaren zijn we daar hard mee bezig geweest.

DE VVKV NU

Nu de VVKV is uitgegroeid tot een grote beroepsvereniging is het uiteraard onmogelijk dit te realiseren zonder een gedegen organisatie, gericht op toekomstige ontwikkelingen. Mede daarom is het belangrijk dat de VVKV op haar tienjarig bestaan een nieuwe organisatiestructuur presenteert, met herziening van de statuten en een herziening van het huishoudelijk reglement. Dat is investeren in de toekomst. Een toenemende werkdruk in de organisaties brengt met zich mee dat actieve leden steeds meer in hun eigen tijd moeten doen, steeds minder ziekenhuizen zijn bereid te investeren in een goede beroepsorganisatie en dat is jammer. Door te werken met projecten kun je wellicht meer mensen voor kortere tijd enthousiasmeren zich in te zet-

ten voor hun beroepsvereniging. Iets waar je als lid ook trots op mag zijn dat je erbij hoort.

10 JAAR VVKV

Tien jaar VVKV is tien jaar met en van elkaar leren en een goede beroepsorganisatie is daarvoor hét aangewezen orgaan. Kinderverpleegkundigen zijn gewend bij elkaar "in de keuken" te kijken. Al in 1988 is er een overleg tussen de toenmalige kindziekenhuizen gestart met als doel het uitwisselen van ervaringen en kennis (helaas momenteel niet actief). Ook de start van de SLWK was een overleg tussen hoofdverpleegkundigen van kinderafdelingen.

Kinderverpleegkundigen vinden het belangrijk om van en met elkaar te leren. Kinderverpleegkundigen zijn gericht op de zorg voor (zieke) kinderen en niet op carrière en promotie. Deze sterke kant is tegelijk de zwakte van de kinderverpleegkundigen: want we maken te weinig reclame voor onszelf. Ik ben (nog steeds) van mening dat menig collega, werkzaam in de "volwassenverpleging" veel van de kinderverpleegkundige kan leren. De "poppenzusters" zijn volwaardige professionals, waar in de wereld van gespecialiseerde verpleegkundigen rekening mee moet worden gehouden.

HOOGTEPUNTEN

Tien jaar VVKV, tien jaar hoogtepunten en, in mindere mate, tien jaar dieptepunten. Hoogtepunten voor mij waren uiteraard de oprichting van de VVKV, een beloning voor jaren van hard werken. De komst van de AVVV; de VVKV heeft mede aan de wieg van deze organisatie gestaan en heeft zich altijd actief ingezet voor de AVVV, omdat zij zich uitermate bewust was van het

belang van een overkoepelende organisatie. De samenwerking met andere beroepsverenigingen, met name de samenwerking met de B*O*G, de VVOV en de NVICV inzake het instellen van een register voor gespecialiseerde verpleegkundigen. Natuurlijk het internationale congres in 1998 in Amsterdam, voor het eerst zoveel kinderverpleegkundigen uit de hele wereld bijeen op het First International Congress on Pediatric Nursing. Een geweldig inspirerende week waarin de kinderverpleegkunde op internationaal niveau centraal stond. De grondvesten werden gelegd voor de oprichting van een internationale organisatie voor kinderverpleegkundigen én de prettige samenwerking met alle actieve (bestuurs)leden van de VVKV. Een week om nooit te vergeten! Natuurlijk waren wij trots dat onze toenmalige minister van volksgezondheid, mevrouw Borst ons een interview toestond voor het Tijdschrift Kinderverpleegkunde, een zeer bijzondere ervaring. Hoogtepunten waren er ook, elke keer weer opnieuw, bij het verschijnen van de protocollen. Dat is altijd de kracht van de VVKV geweest, het daadwerkelijk bieden van handvatten aan kinderverpleegkundigen in hun directe beroepsuitoefening. En last but not least; ons prachtige Tijdschrift Kinderverpleegkunde een tijdschrift gemaakt door hardwerkende "amateurs" maar van een professioneel hoge kwaliteit. Nog steeds een plezier om in de bus te krijgen.

Dieptepunten

Dieptepunten zijn er gelukkig minder geweest, maar de traagheid waarmee (nog steeds) zaken geregeld kunnen worden stoort mij zeer. En daarbij denk ik in het bijzonder aan de periodieke registratie van (gespecialiseerde) verpleegkundigen, al in november 1997 heeft de AVVV het registratiereglement gespecialiseerde verpleegkundigen uitgebracht. Door een goede samenwerking tussen vertegenwoordigers vanuit alle betrokken beroepsorganisaties is dat reglement tot stand gekomen, maar nog steeds is er geen resultaat. Ook de samenwerking van beroepsverenigingen onderling op inhoudelijk niveau zou, na de komst van de AVVV meer gestalte mogen hebben. Het behoud van eigen identiteit, een struikelblok in onze eerste onderhandelingen om te komen tot de oprichting van de VVKV, blijkt ook nu nog steeds een rol te spelen en macht, zeggenschap en onderlinge wedijver

doet onze inhoudelijke verpleegkundige belangen geen goed.

Het realiseren van de zogenaamde 1-loket functie voor kinderen met een chronische aandoening (en hun ouders) is een ander punt dat mijns inziens nog steeds actueel is. In 1998, tijdens de week van de chronisch zieken, was dit één van de wensscenario's voor de zorg voor kinderen met een chronisch gezondheidsprobleem.

Momenteel begint het mondjesmaat, op regionaal niveau van de grond te komen, maar het is geen onderdeel

van landelijk beleid. Ook op deze gebieden zouden kinderverpleegkundigen veel meer hun stem moeten laten horen. Toen ik in 1976 met mijn opleiding tot kinderverpleegkundige begon leerde ik dat al gedurende hele lange tijd bekend is dat kinderen geen kleine volwassenen zijn. Wat schetst mijn verbazing als ik, anno 2004, het nieuwe beroepskwalificatieprofiel van de verpleegkundige niveau 4 onder ogen krijg, daarin, let wel: eenmaal het woord kind tegenkom, en bij navraag blijkt dat daar waar patiënt staat ook

kind kan worden gelezen. Wat is er dan bereikt in tachtig jaar?

Felicitaties

Tien jaar VVKV betekent dat er in 10 jaar veel is bereikt, veel op poten gezet, ontwikkeld en gerealiseerd. Maar zoals in elk goed systeem van kwaliteitszorg, de borging door evaluatie moet gehandhaafd blijven. In een tijd van bezuinigingen vraagt iedereen zich af wat krijg ik voor mijn geld en is het lidmaatschap van de VVKV de investering waard. Dat denk ik zeker, sterker nog: niet alleen de financiële bijdrage van elk lid, ook de daadwerkelijke bijdrage in menskracht is onontbeerlijk voor een bloeiende organisatie. Mensen (leden) zijn het belangrijkste kapitaal! Ik feliciteer de VVKV, in het bijzonder het bestuur, maar uiteraard ook de leden, met dit jubileum en wens de VVKV een gezonde, groeiende toekomst, met als belangrijkste inzet: de gezondheid en het welzijn van de aan onze zorg toevertrouwde kinderen!

Ina in 't Veld-Rentier

Voorzitter VVKV van 1994 tot 2001